

امور تحریر یہ ایچون فؤاد بکہ
وامور اداره ایچون آرتین افندیہ
مراجعت اولنور۔

— ❧ —

درج اولنمیان اوراق اعاده اولنماز.
مسلكمزه موافق آثار قبول اولنور.

مَعَالِيقُ

اداره خانه سی باب عالی جاده سنده
۵۲ نومرولی « شرکت ضربتیه »
مطبعه سیدر.

— 204 —

استانبول ایچون سنه لکی مطبعه دن
آلنق شرطیله ۴۰ طشره لره پوسته
اجرتیله برابر ۶۰ غروشدور.

نسخه سی ۱ فروش

پنجمینہ کونہری نشر اولنور ادبی، فنی وصناعی غزہ در

نسخہ سی ۱ غروش

آثار ادبیه

وہ رتہ [۱]

عزیمت ایتدیکمندن دولای نہ قدر
منونم! ای محب وفاشعارم، جنان بشرده
نہ قدر حکم خفیہ الہیہ مکنوز! سنک کبی
یانندن بردقیقہ بیله آریله مہدیغ بر دوستدن
اوزاق دوشدیکم حالده ینہ محظوظم! فقط
بیلیرم کہ غی عفو ایدرسک.

مناسبات سارمہ کلنجہ، طالع ناسازم
انلری بکا، مجرد قلبی بی حضور، بی آرام
ایتمک ایچون پیدا ایتدیرمش کبی کورونمورمی؟
زواللی «لہ اونو اور!».

مع هذا بن بی کناء ایدم. عقم، فکرم
ہمیشہ سنک حسن و آن دلستانی تماشہ
جہتہندہ ایکن آنک قلب بدبختانہ سندہ شرارہ
محبت آلوریز اشتعال اولمش ایسہ بندہ نہ
قباحت وار؟

مع مافیہ بسبتون دہ معہ ومی؟ بیچارہ نک
حسیات عاشقانہ سنی تحریک ایدن بن دگی؟
انسان نہ عجیب مخلوقدر! اوت دوستم، بعدازین
اطوار و منشوارمی تصحیح ایله برابر ماضی بی دہ لوحہ
خاطرمدن بسبتون سیلہ جکم. طالع بشرک
کأس حیاتہ مزج ایتدیکی آلام و اکدارک
خاطرہ دلسوزینی ادامہ ایتمک ایستہم. زمان
حالدن مستفید اولہ جنم. ماضی بنم ایچون
«ماضی» اولہ جقدر.

حقیقت عزیزم، حقل وار. اگر
انسانلر زمان حالی صوغوق قان ایله دوش
تحملاً آله جق یرده سیئات سابقہ لرینی تحظر
ایچون قوہ خیالیہ لرینی جزئی تحریک ایتمش
اولسہ ایدیلر اکدار بشر بوکون دہا آز
مقدارده مشمود اولوردی.

[۱] آلمان مشاہیر شعرا سندن (کوٹہ) نک
ادبی براترندن.

تیزہ ملہ کوروشدم. آئی، بکا تعریف
اولندیگی کبی اخلاقسز بولہ مہدم. تیزم شن
برقادیندر. واقعات بند مزاج ایسده قای عالیدر.
والدہ مک حصہ ارشیہ حقنہندہ کی شکایاتی کندیسنه
سویلهدم. سنداتی ارانہ، اسباب موجبہ بی افادہ
ایله برابر تکلیف ایتدیکی شرائط قبول ایدلیدی
حالده ایستہدیکمزدن زیادہ سنی اعادہ آمادہ
بولندیغی بیان ایتدی. فقط سوزی بورادہ
کسہم. والدہ مہ سویله: «مسئلہ حسن صورتلہ
فیصلپذیر اولہ جقدر».

برادر! بوراسی پک خوشہ کیتدی.
بہشت آسا اولان بویله بر محلہ وحدت کرینانہ
یاشامقدہ — لطافت موسم ایله اکتساب
حیات جدید ایدن قلب ایچون — نہ کوزل
مدار تسلی وار!

ہر طرف شکوفہ زارہ دونمش اولدیغی
جہتلہ انسانک، او دریای روایحدہ یوزمک
وکافہ غداسنی اورادہ بولمق ایچون، کلہ بک
اولہ جنی کلیور!

گرچہ شہر قسوت آور قلوب ایسده
طبیعت اطراف و اکنافدہ اولانجہ لطافتیلہ
عرض دیدار ایتمکدہدر. او لطافت بی مثال
طبیعتسہ مفتون اولان متوفی قوت...
اک روح افزا تپلرک برندہ بر باغچہ جک
یادیرمشدر.

دیدیکم باغچہ سادہدر؟ بر حالده کہ انسان
ایچریہ کیررکن پلاننک قواعد فنہ اسیر بر
باغچوان طرفندن دکل بلکہ دلخواہی وجہلہ
مستفید اولمق آرزو ایدن بر صاحب حس
جانبندن تنظیم ایدلمش اولدیغی آکلار.

الیوم او اشجار ساحلواردہ نک سایہ
صفامدارندن بن مستفید اولمقدہم. او حدیقہ
دلکشایہ قریباً صاحب اولہ جنم. بورادہ بولندیغ
مدت قلیلہدن بری باغچوانی کندی طرفہ جلبہ
موفق اولہ بیلدم.

قطب شمالی کرسنگانی

(مابعد)

آلت طرفلرندہ «نارس» لہ برابر
رفقاسنک زجعتہ مجبور اولدقلری بوزلرک
آرقہ سندنہ نباتاتی، حیواناتی و احتمال کہ
انسانلری حاوی آطہلر بولندیغی و بوموانع
واسعہنک اوتہ طرفلرینہ کچیلیدیکی حالده
اورالردہ، سبریا اقوامی حکایات مخیلہ لرنده
تصویر اولنان، (او آزیس) لر بولنہ بیلہ جکی
ادعا اولنہ بیلیردی.

(نارس) سفری شو احتمالاتک قطبہ
— اقوام قدیمہ جہنمی کبی تحت الارض موجود
اولوب انسانلر و حیوانلرلہ مسکون وایکی
مشعل ضیادار ایلہ منور — بر مغارہ
بولنہ جغفہ دائر بعض خیالپرستانک
درمیان ایتدیکلری ترہات قبیلندن اولدیغی
اثبات ایدہ مہمش ایسده ہیچ اولمازسہ (نارس)
طرفندن (Ocean paléocrystique) دیہ
تلقیب اولنان او بحر بی پایانک بولنہ حقیقہ
کسب استحقاق ایدوب ایتدیکلری و بحر
مذکور سطحندہ کی بوز پارچہ لرینک فی الواقع
مومی الہک دیدیکی کبی پک اسکی زماندن
قالہ شیر اولوب اولہدیغی و عادتاً تحجر
ایتمش بولن او بوزلرک شدائد بحرہ مقاومت
ایدہ بیلوب ایدہ دکارینی آکلامق ایجاب
ایدردی.

بونلردن ماعداسمادہ، ارضدہ وکیبلہ سی
ہان درجہ استحالہدہ بولنان او میاہ منجمدہ
ایچندہ سزاوار تدقیق پک چوق مہما، شایان
کشف پک چوق شیر واردی.

قطب شمالیدہ کی ہوا، او بحر محیطدہ کی
طوزک درجہ سی، مدوجزر، ارضک تشکلات
ژہ اولوژیقہ سی، علام جویہ کبی مسائلی
(نارس) غایت شایان تدقیق کورمش اولدیغندن
انسانی تدقیقاتدہ (لادی فرانکلن) قوپندہ

فوق العاده حاز اهمیت و سهل الاستفاده برکومر معدنی کشفه موفق اولمشدر .

وقتیله بو حوالیده — شمسک بالجله خواص حیاتیجشاسندن مستفید اولهسی جهتیله — ممالک خارده یتیشن نباتات، حیوانات نشو ونما بولمده ایکن بوکون اورالری برهتروکیت صرفه ایچنده قالمش و (نارس) ک کشفه موفق اولدینی او معدن قویوسی، تا او زماندن بری ادامه حیات ایده بیلشدر!

ایشته فن، عقلاره حیرت ویرمچک بو کبی مواد نافعینی کشفه موفق اولور؛ اشعه مدنیّت حاضره، قطبلردهکی ظلمات کبی نیجه ظلماتی مبدل روشنایی ایدر!

نوع بشرک احتیاجات معنویه لرندن باشقه بر شیئه یراماز فکر باطلیه بومثالو خزان طبیعتدن استفاده چین اولماق ترقی علپهنده جنایت، جناب حقه قارشی کفران نعمت دکلیدر؟

«مریخ» ک اقطاب منجمده لرندهکی اسرار و خفایایه پیدای وقوف ایچون لایتقطع صرف مساعیدن کیری طورمهین هیئتشنه سامن، حکمتشناسان زمانک کره مزک سالف الذکر بوز پارچه لری اتکنده خواب عطلتله عمر گذار اوله لرینه تحمل ایده بیلیری؟

عجبا شو ایکی نوع تدقیقات یکدیگرندن اقتباس انوار ایده مزلری؟ عجبا شو تدقیقات مختلفه «تکون عوالم» حقندهکی خفایای پیش انظار استفاده مزه وضعه موفق اوله مازمی؟

هیئتشناساندن (وهرریه) نام ذات، کره ارضک شمس اطرافنده دوراندن دولایی حاصل اولان خط منحنینک برقرندهکی تبدلات قانونی کشفه موفق اولدیغندن بحث ایله بیکلرجه قرنلردن سوکره ساحه امکانه ظهور یافته اوله حق شیلری شمیدین خبر ویره بیله جگنی فون آقاده میسنه بیلدیردیکی

وقت فضای زمان شاشیره قالمشردی. بکا سویله دیکنه باقیرسه کرک بالنهوله تطبیق اولنه بیله چک برحدتعینی، وکرک حرارتده، مرور زمانله تزیاد ویا تناقص احتمالارندن هانکیسی حاصل اوله جغنی اثبات ایچون پک چوق ادله، پک چوق براهین سرد واتیان ایده جگدی.

(مقیاس حرارت) ی قطبک یانه یعنی برسنه ظرفندهکی تبدلاتک برقرندهکی تبدلاته قاریشدینی فرض و تخمین اولنه بیلان محله کورتورمکدن دهامرجع برطریق، دهامقنا عتجنش برچاره بولنه بیلیری؟

(وهرریه) نک بیانات مجوئیهسی اوزرینه موسیو Howgate — برصاحبه وفانک، رفیق حیاتی ابدیاً غائب ایتدیکنندن دولایی دم واپسین حیاته قدر اساله دموع تأثیر ایتدیکی — (ولادی فرانکلن) قوی سواحلنده فنی بر مستحکات تاسیسی فکرنده بولندی.

ذکای فلاطونپسندانیهسی، جسارت خارق العادهسی مسلم انام اولان یوز باشی (هاووغات)، یناشلهسی هان متعسر بولنان مواقعی تدقیقه مقتضی وسائط استکشافیه نک هیچ برینی نظر اهمیتدن دور طوتمامش وهله جدی فنله! اشتغال ایله مفتخر ذوات طرفندن علی العموم استخفاف ایدیلان بالونلر، موسی الیهک اول امرده نظر دقتی جلب ایتمشدر. سزاوار تأسف برشی وارسه اوده بزمله مخبریه — معاصرین میاننده استکشاف مجوئیه عنهی حقیقه ثمره دار ایده بیله چک اولان — موسیو (وهرریه) نک وفاتندن سوکره ابتدار ایتمش اوله سیدر.

بویله مهم ایشلرده برمعترض شدیدک تدارکنی و تخیلات تهاسک غایاته قارشی مدبرانه حرکتی تحت الزمیتده کوردیکمز جهمله مسئله بی صورت موشکافانده سنجیده میزان تدقیق ایتدک رهبرمز مهندسین مشهوره دن

(هانری ژی فار) نامنده تجربه دیده بر ذات ایدی. روزگارلره مغلوب اولدیغمز حالده او قیمتدار بالونلرک معاوتیله نسیمک وزان اولدینی طریق تعقیبدن فراغت ایجاب ایده. جکی نتیجه مذاکرده تحقّق ایتمش اولدیغندن بزی نقطه حرکتیه عودت ایتدیرمه بیله چک درجده برقوه محرکه بوانجیه قدر اشبو تشبیک بالضروره تأخری مقتضی اولدیغنه قانع اولدیغمز ضررده (هانری ژی فار)، وقتیله دفعاتله تجربه ایدوبده موفق اوله مادیغنی تصوراتی صوک دفعه اولق اوزره بردهسا موقع تجربه یه قویق ایستدی.

فقط شو تجربه قطب شمالیده قولای قولای اجرا اولنه مازدی: زیرا قطب شمالی یه بالون کورتوروبده استماله مساعد هوا بوانجیه قدر شیشش اولدینی حالده بریده صاقلامق کاشفلرجه پک کوچ برشی ایدی. بنا برین اثنای مذاکرده دوشوندیکمز شی (فرانکلن) یه حین تحریده پک آز نباتله تجربه ایدلمش اولدینی وجهله کوچوک کوچوک بالونلرله اوتیه بری یه مکتوب، تلغرافنامه ارسالی دکل بلکه معاذالله بوکاله جق یاخود یکدیگر مزندن آری دوشه چک اولورسحق او خفیف بالونلری، قبلرینه خوف ممات کیرن قضازده لرک دکره تودیع ایتدکاری شیشه لری قوللانق جهتی ایدی.

آچیق هوالرده صالیویره جگمز کوکر. جینارندن ده — پارس محاصره سی اثناسنده اولدینی کبی — بعض مرتبه استفاده ایدیله. بیله جکی محتمل ایدی. کرچه اوزرینه ینیان او قوجه قوجه بالونلری کیتدیکمز یرلره سوزو کلامک ظاهرأ کوچ کورونه بیلیرسده قردهن، دکردن استفاده جهتلری مستحیل کوروندیکی زمان او واسطه طیران، شدت برودتن تخلیص نفس ایتد مزه چاره ساز اوله مازمی ایدی؟

(فلورانس) سفری باشلادینی زمان

قوماندانه، لدی الحاحه استعمال ایتک اوزره، کوچوک کوچوک بالونلر تسلیم اولمشدر. واقعا آنلردن مطلوب وجهله استفاده اولنه. مدیسده قباحی اصولک فنالغندی؟ یوقسه بالونلرک آزلغندی؟ ویاخود قوللانلرک مهارتسزلکندی اسناد ایتلی ایدی؟ شوراسی محققدرکه تحریرینه یراعدن ایتدار اولدیغمز شو قطب شمالی سفرینی حین مذاکرده بالونلردن هیچ بحث اولمادیگی کبی بوسفره کیدلرده، بالونلر محروم اولملری جهتیه، هوایه افواجق بر بوسله بیله تودیع ایدمه مشلر ایدی!

بالون حقنده کی شواستخفافی (فلورانس) ده کی موقیتسزلکه می اسناد ایتلی؟ یوقسه بو عدم موقیتدن دولای مسئولیتک — هنوز درجه مطلوبیه ایصال ایدیله مین — بالونلرله قطبه قدر وار یله بیله چکمی مصرانه ادعا ایدن ومشووم یاخود کوچک اوله جغی جزئی تأمل ایله آکلاشیله بیله چکی طبیعی بولسان اویله بر تشبیه در حال آیلویرن خیالپرستلره، شارلاتانلر می اسنادی انساب اولور؟

معلوم اولدیگی اوزره (تهت طوف) سفری «قطب شمالی فتوحاتی» تاریخنده ناملری یکدیگرندن غیر قابل تفریق اولان ملازم (Weyprecht) ایله قونت (Wilzeck) ک مساعی طاققر ساسی سایه سنده ساحه آرای حصول اولمشدر.

اگر شو ایکی رفیق شهرت بدید، فوق العاده سفرلر ترتیبیه اکثفا ایتسه ایدیلر شکرانیتزه و بلکه بر چوق جوغرافیونک، فن اوغورنده فدای جان ایدن بر خیلی ذواتک احراز ایتدکاری عنوانه کسب استحقاق ایدرلردی. جوغرافیای عسکری سالنامه لرنده انلره بر موقع مخصوص تأمین ایدن شی: «قطب شمالی بوزلرینه مجرد فوق العاده برجسارت، خارق العاده بر شجاعت ایله غلبه اولنه میه جغی» آکلاملریدر. سبب

صیت وشهرتلی اولان سفر معلومک او مغلوبیت دهشتناکندن صوکرده مطلع اولدیلرکه: «او وقته قدر هیچ کیمسه نک سوزینی دیکله. مامش وپک چوق بهادری خاک هلاکه سرمش اولان قطب شمالی بی تحت مجبوریته آلق، بوزلرنده کی اسراری آکلامق زور بازویه مراجعتله دکل بلکه تداییر جدیدیه توسل ایله ممکن اوله بیله جکدر».

بناءً علیه پک کوزل، پک عاقلانه بر پلان دوشونلدی. بو پلان موجنبه ملل متمدنه نک همان کافه سی، بینلرنده کی عداوتی، رقابتی اونودوب «مال مشترک بشر» اولان معلومات قطعیه بی تریددن عبارت بولنان شو سفر مهممک نتیجه پذیر موقیت اوله سی ایچون تشیر ساق اتهام ایده جکلردی. شوا تفاقدن مقصد اصلی، شماله دوغرو سرعتی بر خطوه ایله یورویه جک اولان بیوک بر قوه سفریه تسلیحی دکل بلکه اولجه کشف اولنان محملرده موقع طوتمقدن، او اطاعتسز نقطه بی تحت محاصره یه آلمقدن عبارت ایدی.

غرابیله برابر ترقی مدینه ده فال خیر اولان بر جهت وارسه اوده (۱۸۱۵) سنه سی اغستوس سنده (هامبورغ) ده اجتماع ایدوب بالمله دول معظمه مبعوثاتندن مرکب بولنان بر قونعده ملازم مومی ایله رفیق قونتک او هام وخیالاتی قولای قولای قبول ایتدیر. مدلریدر.

فن دیپلوماتلری طرفندن کمال دقتله مذاکره اولنان اون ایکی موقع انتخاب اولنوب انکلتزه، جاهیر مجتمعه آمهریقا، آلمانیا، اسوج، نوروج، فنلک دولتری بیننده تقسیم اولندی. بر آز صوکره فرانسه ده اشتراک ایدوب (قاب حورن) ه (La Manche) لارومانش) نامنده بر قوروت کوندردی. جاهیر مجتمعه آمهریقا، هریکیسی ده آمهریقای شمالیده واقع ایکی محکمک تجهیزینی درعهده

ایتمشدی. برنجیسی وقتیه (قطب منجمد) عد اولنان (Barrow باررو) نقطه سی؛ ایکنجیسی موقع متمدنه نک کافه سنک شمالنده بولنه سی جهتیه یناشلمه سی اک کوچ، اشغالی اک تهلسکی ومع مافیه اک مهم تدقیقاته الوریثلی اولوب یوز باشی (Howgate هاووات) طرفندن «قطب مستحکماتی» اوله رق تأسیسی تصور ایدیلان محل ایدی. بوراسی «صوغوق» تعبیر اولنوب اطرافنده اک مدهش محاربات وقوع بوله جق اولان او دشمن تهلسکه آورک تمام قارشوسنده ایدی. قطب قونعده سی، برنجیسی (۱۸۸۰) تاریخنده اسویچر نک مرکز اداره سی اولان (بردن) ده؛ ایکنجیسی (۱۸۸۱) تاریخنده روسیه نک پای تختی بولنان (سن پترسبورغ) ده اولمق اوزره ایکی کره ده اجتماع ایتشدی.

(مابعدی وار) مصطفی فاضل

﴿زلزلل ارضیه﴾

(مابعد)

بوراده بیان ایدمه جکمز براهین متعدده بو فرضیه بی تأیید وارضک ایتدالری بر کشته غازی اولوب آغر آغر تبرد ایلدیکنی قبوله بزی مجبور ایدر. بوتبرد سطحندن بدأ ایله مرکز ده دوغرو غایت بطاشله تمتد اولمقددر.

داخل ارضده بولنان انجره وسیالات، بعض تأثیراتک الجا آیه قشر ارض بعض محملرنده منکسر اوله جق درجده شدتلی اوله رق قسم صلب اوزرینه تضییقات اجرا ایدرلر: ایشته «وولقان» و «زلزله» دینلن حادثات طبیعی بوندن حاصل اولور. اجرا ایله دیکی تضییق سببیه قشر